

Läkemedelsbehandling vid ADHD - barn

Receptförskrivning

Förstahandsval är **metylfenidat**. Särskild förskrivningsrätt föreligger i enlighet med Läkemedelsverkets reglering i **HSLF-FS 2017:74**. Förskrivningsrätten för narkotikaklassade läkemedel godkända för behandling av ADHD är begränsad till läkare med specialistkompetens inom barn- och ungdomspsykiatri, psykiatri, rättspsykiatri, neurologi eller barn- och ungdomsneurologi med habilitering. Läkare med specialistkompetens med särskilda kunskaper inom området kan ansöka om dispens hos Läkemedelsverket och kan efter särskild prövning ges förskrivningsrätt. Sådant beslut kan villkoras och ska tidsbegränsas, normalt i ett år.

Metylfenidat - Medellångverkande (MV): **Ritalin kapsel** med modifierad frisättning 10, 20, 30, 40 och 60 mg

Metylfenidat - Långverkande (LV): Metylfenidat Actavis 27 mg och Metylfenidat Sandoz 18, 36 och 54 mg

Rekvision

Förstahandsmedel är **metylfenidat**.

Upphandlat eller utbudsläkemedel för slutenvårdens behov är:

Metylfenidat - (MV): **Ritalin kapsel** med modifierad frisättning 10, 20, 30, 40 och 60 mg

Metylfenidat - Kortverkande (KV): **Ritalin tablett** 10 mg

Metylfenidat - (LV): Concerta 27 mg och Metylfenidat Sandoz 18, 36 och 54 mg

Metylfenidat: farmakokinetiska egenskaper och effektprofiler

Metylfenidat - (LV): Har effekt under hela dagen. Beredningen gör att frisättandet av aktiv substans sker kontinuerligt. Doserar varje morgon. Två doseringstillfällen ska ej nyttjas. Effektdurationen är ca 12 tim.

Metylfenidat - (MV): Beredningen gör att frisättandet av aktiv substans sker i två faser. Först sker en direkt frisättning från kapselhöljet och därefter en andra fas när granulakornen i kapseln nått tolvfingertarmen efter ca 2-4 timmar. Doserar vanligtvis varje morgon. Symtomen styr om ytterligare en dos ska tas. Ett bra tillfälle kan i så fall vara i samband med lunch. Två doseringstillfällen kan således nyttjas. Effektdurationen är ca 6-8 tim.

Metylfenidat - (KV): Beredningen gör att frisättandet av aktiv substans sker i en fas. Effektdurationen är kort, ca 2-4 timmar. Doserar 3 gånger dagligen. Symtomen styr om ytterligare en dos ska tas. Beredningens främsta nisch är för akut intag om MV-beredningen ej upprätthåller koncentrationen tillräckligt eller om tiden för sänggående är ca 4 timmar bort. Beredningen används även inom slutenvården i samband med dositering för att etablera lämplig doseringsnivå. Effekten kan bedömas efter 1-3 dagar erfarenhetsmässigt och därefter kan behandlingen överföras till lämpligt depåpreparat i samma mg-dos/dag.

Dosrekommendationer för metylfenidat

Studierna är utförda med en maximal dosering av 1 mg/kg kroppsvikt per dag, dock är maximal dygnsdos enligt FASS 80 mg. För upptrappningsdos kan antingen KV-beredningar nyttjas, om flerdosregim är acceptabel, annars väljs ett depotpreparat direkt.

Andrahandsval vid receptförskrivning och rekvisition

Subventioneras endast när svar på tidigare behandling med metylfenidat bedöms vara kliniskt otillräckligt.

Lisdexamfetamin - Långverkande (LV): **Elvance depottablett** 20, 30, 40, 50, 60 och 70 mg
Förmånsbegränsning enligt ovan.

Begränsad förskrivningsrätt på samma sätt som för metylfenidatberedningarna.

Utbudsläkemedel för slutenvårdens behov är:

Lisdexamfetamin - (LV): **Elvance depottablett** 30, 50 och 70 mg

Tredjehandsval vid receptförskrivning och rekvisition

Subventioneras endast när svar på tidigare behandling med metylfenidat bedöms vara kliniskt otillräckligt, eller när behandling med centralstimulerande medel är olämpligt.

Atomoxetin: **Strattera kapsel** 10, 18, 25, 40, 60, 80 och 100 mg

Förmånsbegränsning enligt ovan. Doserar en gång dagligen. Fri förskrivningsrätt.

Utbudsläkemedel för slutenvårdens behov är:

Atomoxetin: **Strattera kapsel** 10 och 40 mg

Tredjehandsval vid receptförskrivning och rekvisition

Subventioneras endast när svar på tidigare behandling med centralstimulerande medel och atomoxetin bedöms vara kliniskt otillräckligt, eller när behandling med dessa är olämpligt.

Guanfacine: **Intunive depottablett** 1, 2, 3, 4 mg

Förmånsbegränsning enligt ovan. Doserar en gång dagligen. Fri förskrivningsrätt.

Utbudsläkemedel saknas för slutenvårdens behov.

Plats i terapin: Kan kombineras med alla övriga medel mot ADHD då behandlingseffekten är otillräcklig eller som ett kombinationspreparat för att kunna sänka dosen av de centralstimulerande medlen i samband med biverkningar. Har också en mycket god effekt, byggt på klinisk erfarenhet, om patienten har varit med om traumatiska händelser.

Slutsats/sammanfattning

Terapigruppen anser att TLV:s genomgång av ADHD-läkemedel väl avspeglar gängse terapitradition i VGR och rekommenderar förskrivarna att göra det mest kostnadseffektiva valet i varje enskild utbyttbarhetsgrupp i enlighet med dessa utvidgade terapiråd.

TLV:s genomgång berörde ej guanfacine.

Referenser:

TLV:s genomgång av ADHD-läkemedel

Produktsammanfattningar för Concerta, Metylfenidat Sandoz, Ritalin, Medikinet, Elvance och Strattera

Sortiment i Hamlet 181005